

## ORGANIGRAM készítés felsőfokon,

### Szervezettervezés org.manager szoftverrel

A **szervezeti felépítés** (az alá- és fölérendeltségek viszonya) alapegysége a munkakör. A munkakör általában egy meghatározott beosztást jelent. Az egymással nagy tartalmi hasonlóságot mutató munkakörök gyűjtőneve az alapmunkakör. A szervezeten belüli munkakörök és alapmunkakörök meghatározása informatikai támogatást még nem igényel. Optimális esetben a személyügyi szakértők és a szervezet vezető beosztású munkatársai együttműködésben határozzák meg a szervezet munkaköreinek számát, az elvégzendő munkafeladatok tartalmát.

Következő lépés a szervezet felépítése, amely a munkakörökből és alapmunkakörökből történik.

A személyügyi szoftverekben, hogy a tényleges szervezeti hierarchia leképezhető legyen, minden munkakörhöz hozzá kell rendelni egy felettes munkakört.

A szervezeti hierarchia létrehozása és véglegesítése lehetséges informatikai segítség nélkül is, az elemző munka eredményét azonban már a működtetni kívánt rendszer részévé kell tenni.

**Munkaköri alapadatok** Munkaköri státusz:

**Munkakör kódja:**  **Kapacitás:**

**Munkakör leírása:**  **Kihasznátság:**

**Organogram leírása:**  **Betöltve:**

**Mióta/Meddig:**   **Időreszesedés:**

**Hierarchiaszintek:**

**Főlérendelt munkakör:**

**Meggjegyzés:**

**Munkaköri leírás** | Besorolás | Képesítés | Külső dok. | Utódok | Alárendelt munkakörök

**Vállalat:**

**Szervezetszint 1:**

**Szervezetszint 2:**

**Költségelszámolási egység:**

**Díjcsoport:**

**EEOR:**  Fizikai munka:

1. ábra: A munkaköri alapadatok űrlapja

A munkakör- és szervezettervezés érdekében a korszerű HR-rendszerek külön adatelőkészítő és exportáló rendszerrészt tartalmaznak, amelyhez bármely külön szervezettervező szoftver hozzákapcsolható.

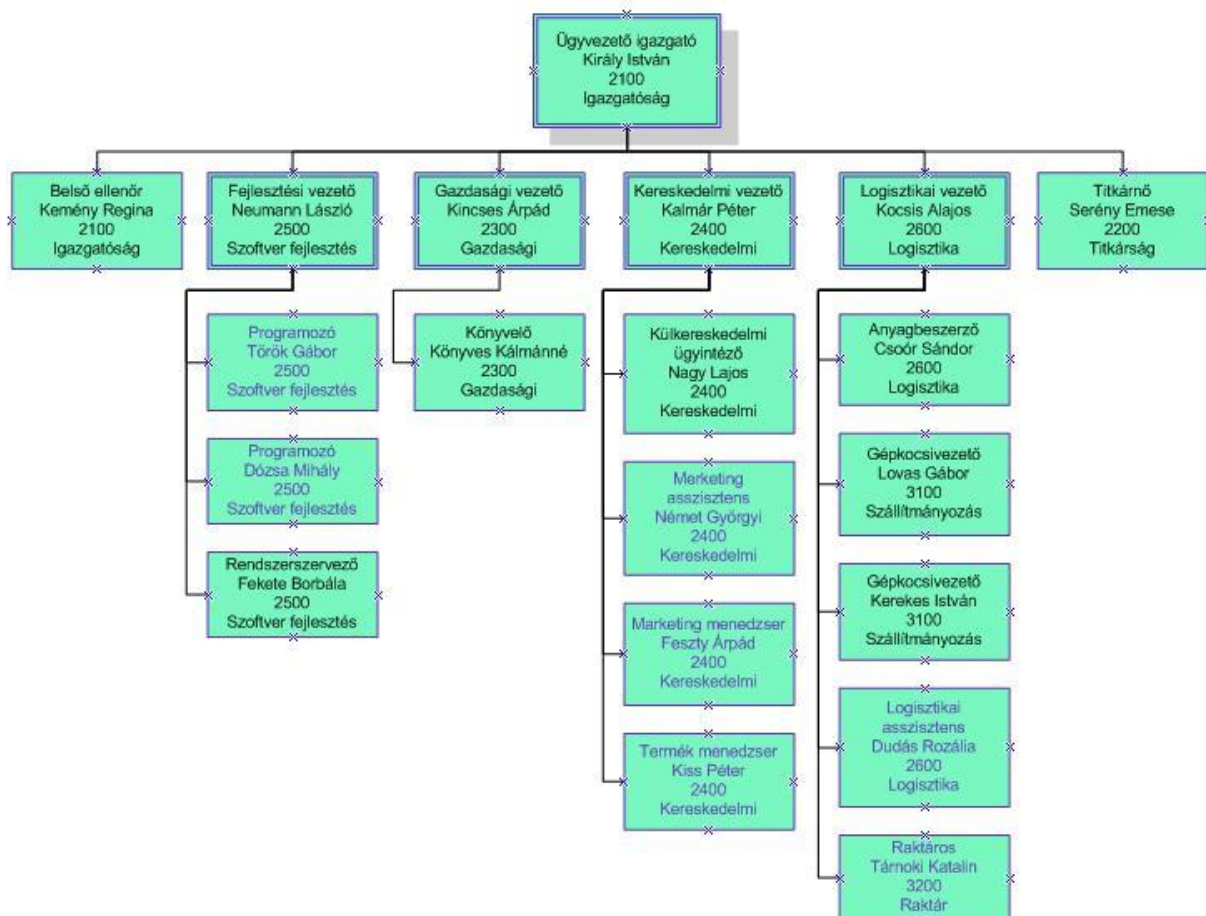
Alkalmazhatjuk az általánosan ismert Microsoft Visio programot, amely az összetett információk és folyamatok grafikus ábrázolására szolgál, de hatékonyabban használhatjuk a speciális Organigram szoftvereket.

### A szervezet felépítése, szervezetterv

A munkakörök és azok hierarchiájának létrehozása után - természetesen a megfelelő adatfeltöltések végrehajtásával – minden korszerű HR-szoftver automatikusan elkészíti a szervezettervet. A szervezetterv megtekinthető a képernyőn mind fastruktúrában, mind pedig grafikus formában, az MS Visio, vagy valamelyik speciális Organigram szoftver segítségével.

A megjelenő fastruktúra segítségével könnyebben áttekinthetjük a szervezet felépítését, ha szükséges módosíthatjuk az adatokat, létrehozhatunk új rekordot, vagy törölhetjük azokat, amelyekre már nincs szükség. Tetszőlegesen megválasztható a struktúra legfelső pontja, egy adott munkakört kiválasztva a munkakörhöz kapcsolódó részletes adatok és a betöltő személy neve a képernyőn megjeleníthetők.

A szervezettervező szoftverek alkalmasak arra, hogy a szervezettervet grafikus formában előállítsák és megjelenítsék, képernyőn és nyomtatásban egyaránt. Természetesen a képernyőn, annak kis mérete miatt csak egyes kijelölt részletek láthatók egyidejűleg, viszont megfelelő navigációs billentyűk lenyomása után az egész szervezet "bebarangolható". Annak az egységnek a kerete, amellyel éppen foglalkozunk a többitől eltérő színnel jelenik meg, s egyidejűleg látható az egység fölé, illetve alárendelt egysége is.



2. ábra: A munkakörök hierarchikus felépítése

A szervezetterv megjelenítése rendkívül sokféle formában és interaktív módon szükséges. Elvárás, hogy a munkakörök mellett a négyzetekben megjelenjen a munkakört betöltő személy neve, a szervezeti egységek elnevezése, sőt ezen felül jó néhány személyügyi és munkaügyi adat is.

Ennek megfelelően a keretben elhelyezett információkkal több személyügyi funkciót, vagy részfunkciót támogathatunk. Példaként megemlíjtük a munkavállalók neve és gyermekeinek száma párosítást. Ebben az esetben közvetlenül láthatjuk hogy a gyermekek számához kötött kiegészítő juttatások mely munkavállalók számára járnak. Ezek szervezeti egységenkénti megoszlása is vizuálisan áttekinthető. Hasonló funkciókat a konkrét gyakorlati igények kielégítésére minden szervezet önállóan hozhat létre az életkor, a nyelvtudás, a legmagasabb iskolai végzettség, stb. meglévő adatainak megjelenítésével.

A grafikusan megjelenített szervezetterv nagymértékben hozzájárul a legkülönbözőbb szervezetfejlesztési elképzelések megtervezéséhez. Az elképzelt új szervezeti felállást ugyanis szimulálhatjuk a rendszeren belül, annak érdekében, hogy ellenőrizni tudjuk tervezett intézkedéseink hatását.

### ***Az org.manager szervezettervező szoftver***

A nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő Organigram szoftver az Ingentis GmbH terméke. Az 1997-ben alapított németországi szoftverfejlesztő cég a HR szakkiállítások vezető résztvevője, referencialistája felsorolhatatlan.

Az org.manager „SAP Certified” termék. Saját interfészével, SAP oldali beavatkozás nélkül, átveszi a szervezeti struktúrák adatállományait az SAP-ből és automatikusan elkészíti a kívánt Organigram funkciókat. Ez a tulajdonság rendkívül magas szintű technológiai érettséget bizonyít.

A közvetlen adatkapcsolat természetesen egy sor más népszerű HR-szoftverrel is rendelkezésre áll, sőt akár egyedi fejlesztésű rendszerekkel is hamar kialakítható.

Az org.manager alkalmazásának előnyei és legfontosabb funkciói:

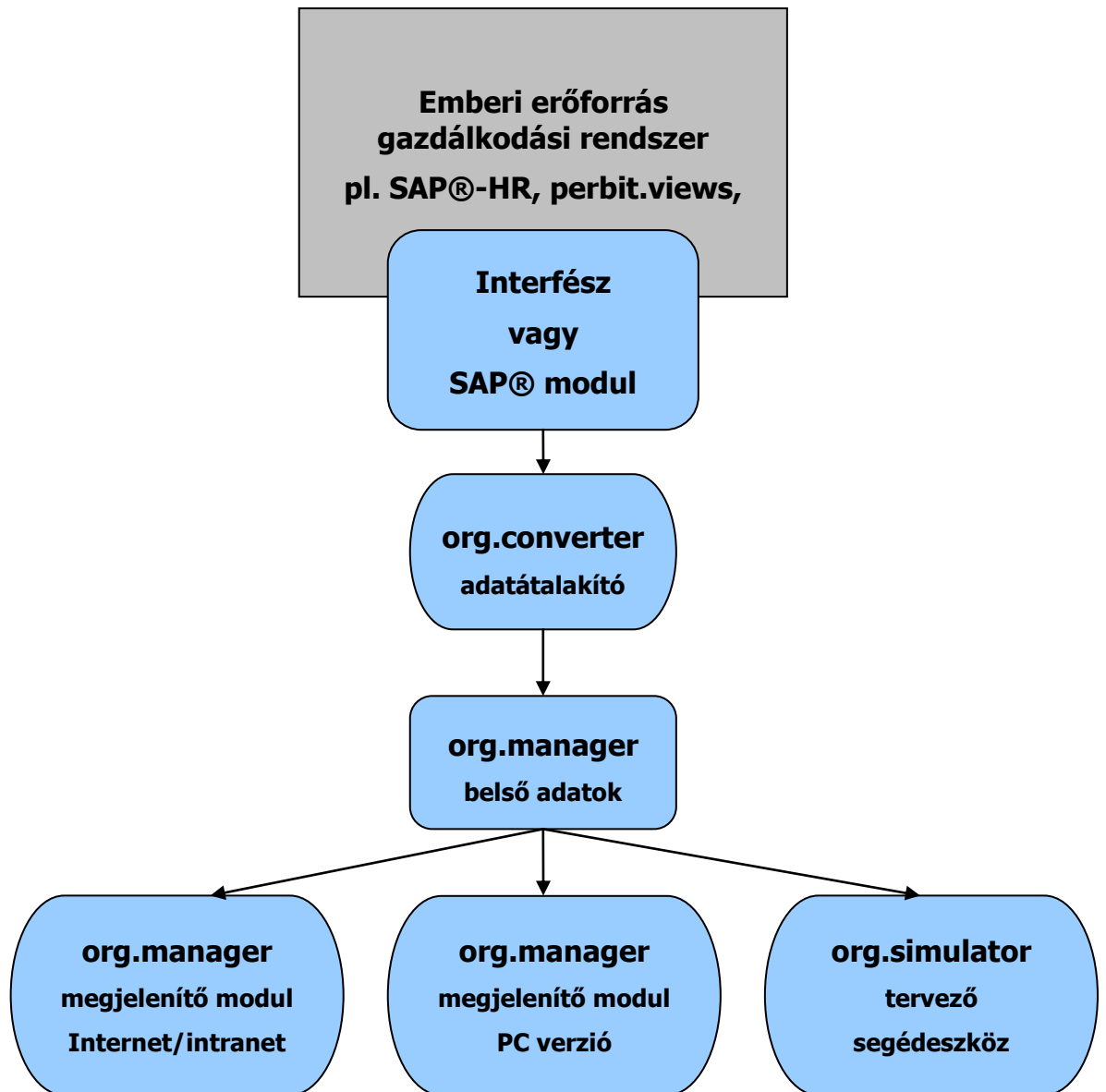
- az Organigram elkészítésének teljesen automatizált megoldásai,
- különböző rendszerekből származó adatok integrálása egy Organigramba,
- egyes részlegek és munkakörök előzetesen megadott szabályozásnak megfelelő, automatikus színezéssel történő vizuális megjelenítése,
- közvetlen SAP kapcsolat, nyitott interfész bármely más HR-rendszerhez,
- a tehetségkutatás és utódlástervezés vizuális megjelenítése,
- munkavállalók elhelyezési helyszín terve,
- átjárható grafikus megjelenítés, munkakörtervezés fénykép és e-mail funkciókkal, különböző nézetek megjelenítése,
- testreszabott nyomtatási és megjelenítési funkciók,
- fejlett kereső funkciók, (szabad szöveg, munkavállaló, részleg)
- Internetes telefonkönyv és elhelyezkedés, további jelentés funkciók,
- platform független (HTML) adatmegjelenítő funkciók, távoli internet/Intranet eléréssel,
- új adatok előállítása automatikusan, vagy gombnyomásra,
- nincs szükség felhasználói oktatásra, rendkívül alacsony bevezetés támogatási igény,
- egyszerű tervekészítési lehetőségek,
- egyedi testreszabási lehetőségek.

Az org.manager alkalmazása főként a nagyobb szervezetek számára célszerű. Meglévő személyügyi adataiból áttekinthető módon és automatikusan állítja elő a grafikus szervezettervet, az Organigramot.

A termék általános interfésszel rendelkezik – org.converter – amely biztosítja a közvetlen kapcsolatot az SAP HR moduljával, az ODBC és LDAP aktív direktorikkal, ezen kívül egy nyitott CSV/Excel interfészt is tartalmaz. Ezek az IT eszközök biztosítják az adatbázis HR-adatainak külső megjeleníthetőségi formáját. Minden olyan grafikus struktúrájú HR-szoftverrel összekapcsolható, amelynek felépítési struktúrája egészen a munkavállalók szintjéig rendelkezésre áll. Ezek a HR-szoftverek bármely Windows platform 32 bites megoldásai lehetnek, vagy Java applikációk, amelyek az Internet/intranetes megjelenítéshez HTML export eszközzel is rendelkeznek.

A program adatkonvertáló és megjelenítő részeinek szétválasztásával elérhető, hogy a munkavállalók a megjelenítő funkciókat a nélkül is használhassák, hogy belépnének a HR rendszerbe. Ez a megoldás jelentősen fokozza az adatbiztonságot.

### **A rendszer általános felépítése:**



3. ábra: A rendszer általános felépítése

### Az adatmegjelenítő modul funkciói:

Az org.manager egy tisztán adatmegjelenítő termék. Alkalmazása során az eredeti adatok megváltoztatása, manipulációja teljes mértékben kizárt!

Az adatmegjelenítő modul Internet/intranet és PC verzióval egyaránt rendelkezik. A PC verzió használata főként a vezetőknek és HR szakembereknek ajánlott, mivel a megjelenítés mellett a nyomtatási funkciói is nagyon fejlettek.

The screenshot displays the 'org.manager' application for 'Ingenitix GmbH (21.03.2006)'. The interface is divided into three main sections:

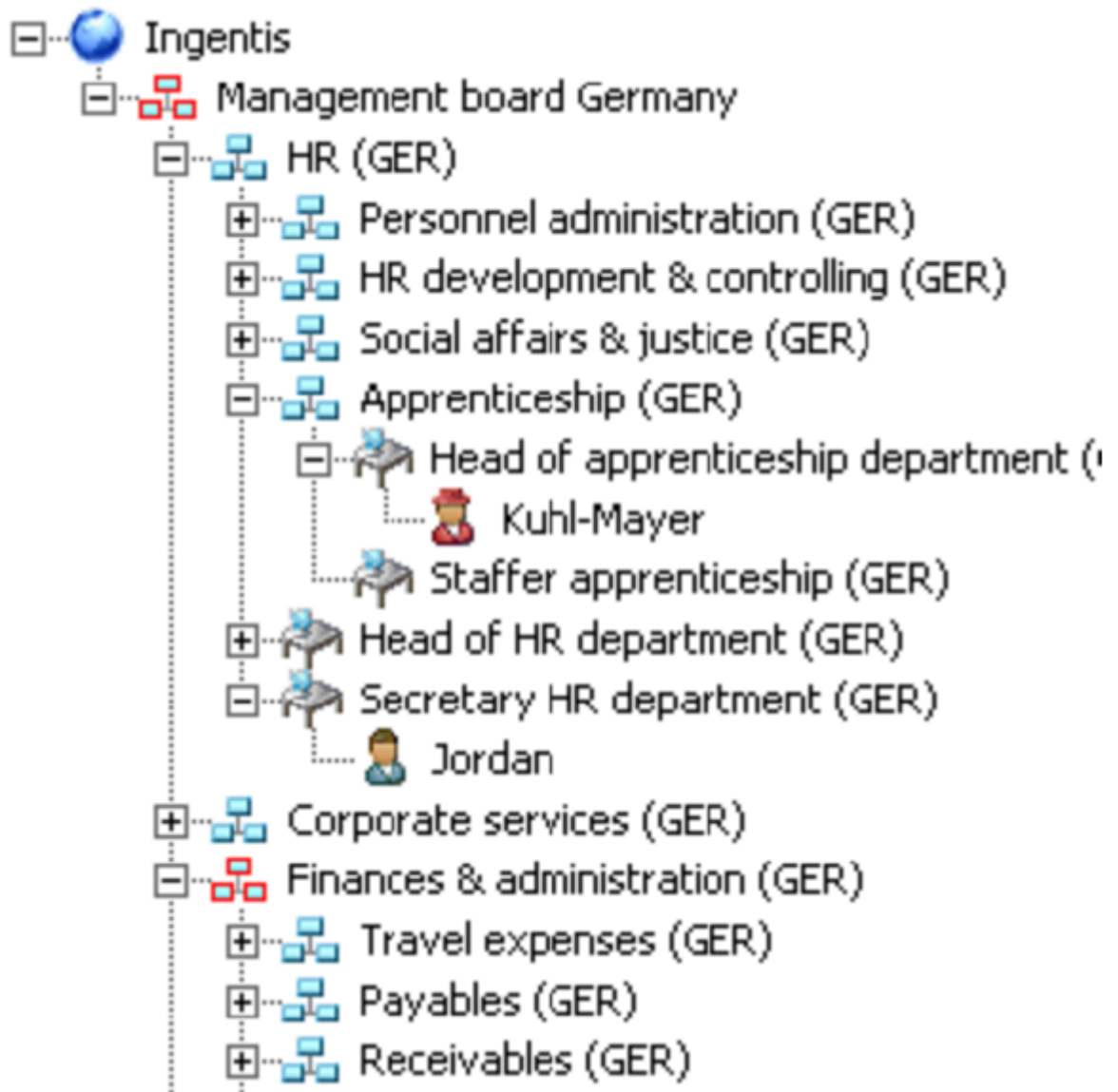
- Left Panel:** A tree view of the organizational structure. The 'Management board Germany' is selected, showing a hierarchy of departments like HR, Corporate services, and various production and sales units.
- Center Panel:** An organizational chart (org chart) showing the reporting structure. At the top is the 'Management board Germany' (Cost Center: 1110) led by 'Warner'. Below it are 'HR (GER)' (Cost Center: 2200) and 'Mitar' (Cost Center: 1000). Further down, it branches into 'Corporate services (GER)' (Cost Center: 1000), 'Finances & administration (GER)' (Cost Center: 3100), and 'Production & sales (GER)' (Cost Center: 1110). Each of these branches into more specific roles and departments, such as 'Marketing (GER)', 'Payables (GER)', 'Receivables (GER)', 'Sales (GER)', and 'Production (GER)'. The chart uses boxes to represent organizational units and lines to show reporting relationships.
- Bottom Panel:** A table listing personnel data for the selected organizational unit. The table has columns for Personnel number, Title, Last name, First name, Direct dial, Mail, Working hours, and Age.

Personnel number	Title	Last name	First name	Direct dial	Mail	Working hours	Age
00001009	Dr.	Warner	Steven	101	Warner@MusterAG.de	167,70	62
00001201		Ryan	George	104	Nitzsche@MusterAG.de	163,01	42
00001900		Maier	Michael	106	Maier@MusterAG.de	156,48	41
00001300		Radwili	Andrea	779		163,00	41
00001018		Fisher	Bill	102	Fischer@MusterAG.de	167,70	61
00001019		Thomson	Keith	103	Thomson@MusterAG.de	167,70	50
00001021	Dr.	Stadler	David	105	Stadler@MusterAG.de	167,70	63

At the bottom of the window, summary statistics are shown: Positions: 7, Total positions: 533, Person(s): 7, Total persons: 507.

4. ábra: Az org.manager megjelenítő moduljának PC verziója

- **A fastruktúra** a szervezeti adatok kényelmes és áttekinthető megjelenítését biztosítja. Megjelenési formája és kezelése megegyezik a Windows Explorer szoftvernél megszokottakkal. Használata során a munkakörök, illetve az azokat éppen betöltő munkavállalók adatait egyaránt megtekinthetjük. A fastruktúrában megjelenített, szervezeti egységek, munkakörök, és a munkaköri beosztást betöltő személyek adatait egyszerű kattintással megjeleníthetjük, vagy éppen bezárhatjuk. Bármikor visszaválthatunk a teljes struktúrát áttekinthető nézetre is, sőt a nyomtatási és kereső funkciókat is elindíthatjuk.

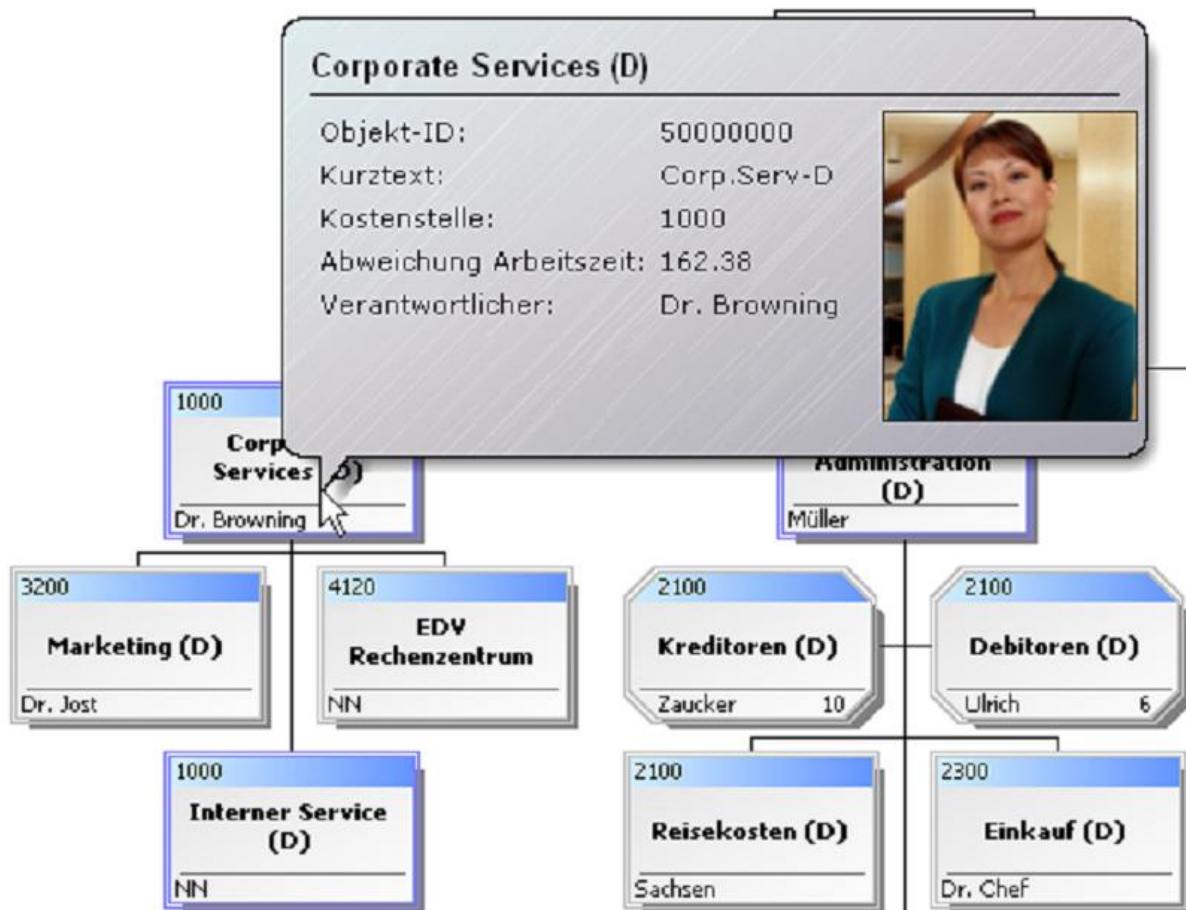


5. ábra: A fastruktúra megjelenítése és kezelése

- **Az org.manager szoftver lelke az Organigram.** Ha egy szervezeti egységre kattintunk – munkavállalók megjelenítése üzemmódban - megjeleníthetők a szervezeti egységhez tartozó munkavállalók, a szóban forgó szervezeti egység kerete kiszíneződik, s azonnal megtekinthetjük az alá- vagy éppen fölérendelt szervezeti egységeket is. A megjeleníteni kívánt szintek mélységét szabadon beállíthatjuk.

Egy-egy fontosnak tartott részlet egy kattintással kiemelhető. Egy legördülő listából állíthatjuk be a megjeleníteni kívánt adatokat: munkavállalók, részletes adatok (természetesen a fényképek is), munkakörök, stb.. Akár a közvetlen e-mailküldésre is lehetőségünk van.

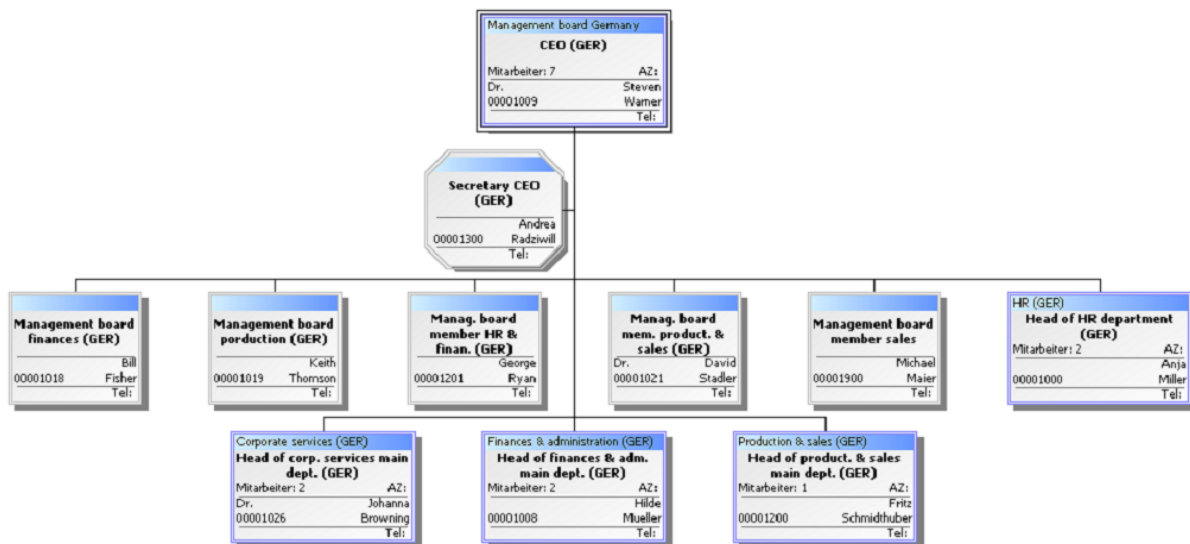
A szervezeti egységek vezetőit már az Organigramban is feltünteti a szoftver. A vezetők részletes adatai meg is jeleníthetők.



6. ábra: Az Organigram, a vezető részletes adataival

- **A munkakörök és a munkaköri beosztást betöltő személyek** egyszerre egy keretben is megtekinthetők. Alapértelmezésként a beosztást betöltő személy neve, törzsszáma és telefonszáma látható. Ezek helyettesíthetők, vagy éppen kiegészíthetők az adatbázisban rendelkezésre álló bármely más (nyelvtudás, legmagasabb iskolai végzettség, gyermekek száma, stb.) személyügyi adattal. A munkavállalók szöveges adatain kívül mindez a fényképeikre, aláírásaikra is vonatkozik. A megjelenített adatok köre és formája szabadon kiválasztható, bármikor visszaválthatunk az Organigram nézetre is. Az eligazodást és navigálást könnyen áttekinthető kezelői felület segíti.





7. ábra: A munkakörök és a munkaköri beosztást betöltő személyek adatai

- **Az adatrészletező funkció** bármelyik szervezeti egység, munkaköri, vagy munkavállalói alapadathoz tartozó további részletes információ azonnali megtekintését lehetővé teszi.

- **A munkavállalók egyszerű** listája könnyen és jól áttekinthető formában a menüből előállítható.

- **A szervezeti felépítés eligazító térképét** bárhonnán előhívhatjuk, ha esetleg elvesztünk a részletekben. Megtekinthetjük az éppen vizsgált szervezeti egység elhelyezkedését az egész szervezeten belül. Ez a funkció a tájékozódást segíti.

- **Az org.manager számtalan és kifinomult kereső funkciót** tartalmaz. Kereshetünk munkakörre, munkavállalóra, vagy éppen egy részadatra pl. telefonszámra is. Meghatározható a nagy és a kis betűk közötti különbségtétel igénye, csupán a mező kezdőbetűjének elégségessége és sok más további finomhangolási művelet. Igény szerint nemcsak a pontos találatok, hanem a hasonlóak is megjeleníthetők (Kovács, Kováts, Kovás stb.). A keresés eredményei egy találati listán jelennek meg.

- **A nyomtatási funkció** egyetlen kattintással elindítható. Az előzetes ellenőrzést a nyomtatási kép megtekintésével végezhetjük el. Kinyomtatható a szervezeti struktúra, a munkakörök és a munkavállalók listái. A megjelenési formák beállítására számtalan lehetőség nyílik. A teljesség igénye nélkül idetartoznak a kinyomtatni kívánt szervezeti szintek, keretek, fej- és láblécek, oldalszámolás, háttérkép, háttérszín stb..

Több oldalas szervezetterv esetén a szoftver elvégzi az osztási vonalak meghatározását. A megjeleníteni kívánt mérettől függően elkészíti az egymás alá vagy egymás mellé történő rendezéseket. Irányítható a kicsinyítés és a nagyítás egyaránt, ami természetesen ismételt szerkesztési funkciót indít el. Készíthetünk eredeti méretű poszttert is, amely a teljes szervezetet megjeleníti.

Az aktív (éppen látható) képernyőkön kívül, egész adatcsoportok, mappák is kinyomtathatók. A nyomtatási funkció legkülönbözőbb szerkesztési és beállítási lehetőségei nyugodtan összevethetők a legigényesebb kiadványszerkesztő programok nyomtatás előtti szerkesztési lehetőségeivel. „Igazi remekműveket alkothatunk.”

- **Az org.manager exportálási lehetőségei** is kiemelkedők. Az éppen megnyitott Organigram, munkavállalói lista, vagy találati eredmények más IT alkalmazások részére is hozzáférhetők. A grafikus és a táblázatos export funkció egyaránt elérhető.

- **A menü és szimbólum profilok váltogatása** egyszerűen és azonnal megoldható.

- **A zoomolási, mélységi szervezeti szint meghatározási és nagyítási funkciók** a gyors és kényelmes áttekinthetőséget biztosítják.

- **A közvetlen e-mail küldési funkció** a szervezeten belüli hatékony kommunikációt segíti. A rendszer bármely részéből közvetlenül küldhetünk levelet az éppen megtekintett munkavállalónak. A kiválasztott címzett bármely alkalmazott levelezési rendszerben – Outlook, Lotus Notes – elérhető. Lehetőség van csoportos e-mailek küldésére is a megjelölt szervezeti egységek tagjai számára.

A személyügyi informatika egy interdiszciplináris alkalmazott tudomány. Talán sikerült érzékeltetni, hogy egy igazán fejlett informatikai háttérrel a klasszikus személyügyi funkciók új dimenzióba kerülhetnek. Ilyen eszközzel a háttérben valóban nőhet a szakma megbecsülése, a HR-szakértőknek marad ideje a professzionális szakmai munkára.

Fejér Tamás  
[www.perbithr.hu](http://www.perbithr.hu)